NOORD-BRABANDER.

Zaturdag, 6 Juny 1829. **29** *Quid vetat?* *Dicere verum* Horatius.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 *junij*.

Z. H. de prins van Hohenlohe, maarschalk en pair van Frankrijk, is in den ochtend van den 31 mei overleden.

— Mevrouw de gravin *de la Tour d'Auvergne Lauragais*, geboren *Vandreuil*, is den 28 mei aan de gevolgen eener langdurige ziekte gestorven.

— De hertog van Clarence, is steeds erg ziek en kan in het openbaar niet verschijnen.

— De luitenant-generaal graaf *Curial*, pair van Frankrijk, is den 1 dezer te Parijs aan eene langdurige ziekte overleden.

— Het gerucht loopt, dat de hertog *de Chartres* met [illegible] van Brazilië, gezamd Koningin van Portugal, [illegible] zegt de *Gazette* [illegible] werkelijk plaats had, want den 4n. jongstleden, volgens de zeer stellige wetten van Portugal, van alle aanspraak op den troon van dat land uitgesloten zijn.

— De heer *de Chateaubriand* heeft de eer gehad, een bezoek bij den Koning en HH. KK. HH. af te leggen.

— De generaal *Guilleminot* en sir *Robbert Gordon* zouden den 20 mei te Napels scheepgegaan zijn, om zich naar Smirna te begeven.

— De Koning en de dauphin hebben gister de tentoonstelling van den beruchten nederlandschen walvisch meer dan een uur met hun bezoek vereerd. Na hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid aan den eigenaar betuigd te hebben, heeft de Koning 500 fr. doen ter hand stellen aan den heer *Kessels*, wiens pavilioen steeds vol aanschouwers is.

Van den 3.

Men meldt, dat gister eene lijst aan de beurs in omloop was gebragt, waarop twee ministers van oorlog en twee van financien voorkwamen; volgens deze lijst zou het geheel ministerie eene verandering ondergaan, ongetwijfeld om het ontworpen plan door het *Journal des Debats* te verwezenlijken en het getal ministers, zoo als in Engeland, op veertien te brengen. Zie hier de zamenstelling van het nieuw ministerie.

De heer *de Chateaubriand* wordt voorgedragen als president van den raad en tot minister van buitenlandsche zaken; de heer *Mollien*, voor de financien; de heer *de Saunac*, voor de schatkist; de hertog *de Cazes*, voor de binnenlandsche zaken; de heer *de Lalot*, voor den koophandel; de heer *de la Rochefaucault*, voor het huis des Konings; de heeren *Sebastiani* en *d'Ambrugeac* zijn aan het hoofd van het personeel en materieel van oorlog, welke twee ministerien, even als onder het keizerrijk, uitmaken. De heeren *Bertin de Vaux* en *Salvandy*, zouden de generale directien voeren en zitting hebben in den raad, even als de heeren *Herries* en *Fitz Gerald* in Engeland.

De heeren *de Neuville*, *Vatismenil*, en *Feutrier*, zouden aan het ministerie blijven.

— De heer *de Palmella* is gister van hier naar Londen vertrokken, van waar hij, zoo men zegt, naar het eiland Terceira zal vertrekken, om aldaar, in naam van dona *Maria da Gloria*, eene regering aan te stellen. Het is zeer waarschijnlijk, dat de heer *de Palmella*, van het eiland Terceira zich naar Brazilië, volgens onderrigtingen, die hij te Londen van de koningin dona *Maria* en den graaf *de Barbacena*, moet ontvangen, zal begeven.

NEDERLANDEN.

TERNEUZEN, 29 *mei*.

Gister, ten 4 ure nademiddag, zagen wij het koninklijke stoomjagt reeds in het verschiet, en na dat Zijne Majesteit de reis tot voor Vlissingen had voortgezet, is hij des avonds ten 7 ure alhier aangekomen. Zijne Majesteit werd begroet door de losbranding van het geschut der maatschappij *Eutopia* en door de muzijk van de gezelschappen *Cecilia* en dat van Hulst. Vervolgens hadden hunne excellentien, de gouverneurs der provincien Zeeland en Oost-Vlaanderen de eer, den Koning te verwelkommen, die, na de burgerlijke- en krijgsoverheden te hebben ontvangen, zich naar het stadhuis heeft begeven, alwaar hij openbaar gehoor heeft verleend. Zijne Majesteit heeft zich vervolgens aan boord der jagt begeven, om er den nacht door te brengen. Heden ochtend ten 4 ure heeft de maatschappij *Utopia* Zijne Maj. bij het ontwaken door het gebulder van het geschut en door het herhaald gejuich van *leve de Koning!* begroet. Omtrent ten 6 ure heeft Z. M. de onderscheidene werken bezocht en is ten 7 ure van hier vertrokken. Gedurende de reis tusschen deze stad en het Sas van Gent, zijn de heeren burgemeester en pastoor van Westdorp, vergezeld door eene eerwacht, den Koning op zijne doorvaart komen begroeten. Te 9 ure is Z. M. te Sas van Gent aangekomen en werd aldaar door onderscheidene burgerlijke en militaire overheden verwelkomt.

BRUGGE, 2 *juny*.

De Koning is gister alhier, onder het vreugdegejuich der ontelbare menigte, aangekomen. Hij werd onder eene tent door de stedelijke regering afgewacht en onder het losbranden van het geschut verwelkomd. Dadelijk is het gedaver begonnen, dat zeer talrijk is geweest. Des avonds heeft Zijne Majesteit zich van zijn paleis, te voet, naar de groote markt, in het huis van den heer baron *de Heere* begeven, om het vuurwerk bij te wonen; waarna Zijne Majesteit, op gelijke wijze, onder de toejuichingen des volks, is teruggekeerd. De Koning scheen zeer voldaan te zijn over het onthaal, en men heeft opgemerkt, dat in de houding der schatterij met geen onverschillig oog heeft aanschouwd, die waarlijk door allen bewonderd werd.

— Bij besluit van den 6 mei ll. is de ontvangst der directe belastingen en accijnsen te Jabbeke, Zerkeghem en Snelleghem, thans uit twee kantoren bestaande, tot eenen ontvangst vereenigd, waarvan het kantoor te Jabbeke is; tot ontvanger derzelve is benoemd de heer *G. J. Barré*, eerste-luitenant, thans buiten werkelijken dienst, te Namen.

ANTWERPEN, 2 *juny*.

— Gedurende de afgeloopene maand mei zijn in deze haven uit zee binnengekomen 113 schepen; te weten: 50 nationale, 10 engelsche, 10 amerikaansche, 1 fransch, 12 hanoversche, 6 deensche, 3 noorweegsche, 8 pruissische, 2 zweedsche, 1 hamburgsch, 3 mecklenburgsche, 1 breemsch en 6 oldenburgsche.

'S HERTOGENBOSCH, 5 *juny*.

Mogten wij in ons vorig nummer uit de gesprekken, welke Z. M. met den hoogeerw. heer *de Meulenaer*, tijdens hoogdeszelfs verblijf te Gent, gehouden had en de opgevolgde aankomst van den kabinets-kourier afleiden, dat de *preconisatie* der drie bisschoppen vermoedelijk zou plaats gehad hebben, zoo kunnen wij thans de stellige verzekering geven dat zij benoemd zijn; want men meldt uit Rome, onder dagteekening van den 24 mei, dat Z. H. den 18 dierzelfde maand het eerste consistorie gehouden heeft, waarin de heilige Vader, volgens gebruik, den mond gesloten heeft van de kardinalen *Caprano*, *Barberini*, *Benvenuti*, *Gamberini*, *Cristaldi* en *Marco-y-Catulan*, welke door Z. H. *Leo XII* in het geheim consistorie van den 15 december laatstleden benoemd waren. De H. Vader heeft vervolgens voorgesteld tot het bisdom van Frascati, den kardinaal *de Gregorio*; voor het bisdom van Basle, den eerw.

heer *J. A. Salzmann*, voor het bisdom van Luik, den eerw. heer *van Bommel*, voor den zetel van Doornik, den eerw. heer *Delplanque*, en voor die van Gent, den eerw. heer *van de Velde*, eindelijk heeft Z. H. den hoed aan de kardinalen *Gysmich*, de *Cheverus* en *de Latil* uitgereikt.

Z. M., aan wien de depêches uit Brussel naar Gent waren overgemaakt, heeft, alvorens die stad te verlaten, bij het bezoek der kerk van *St. Bavo*, aan de hoogeerw. heeren vikarissen-generaal de tijding medegedeeld, van de bekwaamverklaring der gezegde bisschoppen.

Z. M. is maandag ochtend uit Gent vertrokken en zal eerst morgen te Brussel van zijne reis terugkomen; hoogstdezelve wordt tegen den 15 dezer te Luik verwacht.

— HH. KK. HH. de prins en prinses van Oranje met de jonge prinsen, zijn den 1 dezer naar het kasteel Tervueren vertrokken, om alaar te verblijven.

— Men zegt, dat de zaak, betrekkelijk de toelating der vier studenten van het *collegium philosophicum*, op een seminarie te Rome, meer en meer verward wordt, en dat de begunstigers van dezen maatregel, die de zwakken in de Nederlanden geërgerd heeft, in het geheel niet gerust gesteld zijn, over de gevolgen, welke deze voor hen zoude kunnen hebben. In vele onzer bisdommen heeft men pogingen aangewend, om *dimissoriale brieven*, ten behoeve van eenige studenten, die naar Rome gezonden zijn, te bekomen; dan deze pogingen zijn vruchteloos geweest en kunnen geen goed gevolg hebben. Men herinnere zich, dat Z. H. een besluit genomen heeft, dat geen vervreemding, alwaar hij van een *exeat* voorzien, dan op bijzondere volmagt van zijnen bisschop of vikaris, tot de heilige orden meer mag worden toegelaten.

— *Is het waarheid*, vraagt de *Catholique*, dat mijnheer de referendaris *van Ghert*, laatstelijk een verblijf van driemaal vier en twintig uren, bij eenen onzer ordinarissen gedaan heeft, om *dimissoriale* brieven, ten behoeve van de uitverkorenen van Bonn en Trier te verkrijgen?

Is het waarheid, dat hij, om zijn oogmerk te bereiken, zich verbonden heeft, om afschrift van gewaande *dimissorialen* te geven, welke door een eerbiedwaardig hoofd van het bisdom, die zelfs de gedachte niet gehad heeft, om zijne toestemming aan eene dergelijke vergetenheid zijner kerkelijke pligten te geven, zoude uitgereikt zijn.

Wij meenen te kunnen verzekeren, dat onze burgerlijke vikaris-generaal, het bedrog zoover heeft voortgezet.

— Onder afwachting van Zijner Majesteits nadere goedkeuring zal er voor de noordelijke provincien worden opgerigt, eene maatschappij ter herordering der toonkunst. Het hoofdbestuur dezer maatschappij zal beurtelings worden waargenomen door de steden Amsterdam, Roterdam, 's Gravenhage en Utrecht. Deze maatschappij zal jaarlijks prijsvragen ter beantwoording uitschrijven en verder hare onderscheiden afdeelingen hebben, welke uit niet minder dan vijf leden zullen mogen zijn zamengesteld. Voor de afdeeling 's Gravenhage zijn gekozen de heeren *Fernand*, *Bulcaen*, *van den Berg*, *Lagemans* en *Arntzenius*.

— Zijne Majesteit heeft benoemd, tot lid in het hof van civile en kriminele justitie in de kolonie Suriname, in plaats van wijlen mr. *G. J. van Wijhe*, mr. *C. A. Morahaut*, advokaat te Delft.

— Uit Enkhuizen (Noord-Holland) wordt gemeld, dat de jaarlijksche zending der haringbuizen, zoo van de rijp als van de stad, op den 15 dezer bepaald is.

De minister van binnenlandsche zaken verwittigt het publiek, dat de hoogte van eenige van wege het departement van oorlog uit te voeren werkzaamheden aan- en buiten de Hinthamer-Poort, te 's Bosch, en de Ginneke-Poort, te Breda, de passage door die poorten zal zijn gestremd.

1. Door de Hinthamer-Poort te 's Bosch, van en met den 17 mei, tot en met den 1 oktober 1829, zullende men, gedurende dien tijd, langs den bedekten weg de Orthen-Poort moeten binnen rijden, terwijl de voetgangers gebruik zullen kunnen maken van den weg over den kleinen dijk in de gracht voor de Hinthamer-Poort zal worden gelegd.

2. Door de Ginneke-Poort te Breda, van en met den 1 junij tot en met den 15 augustus 1829, zullende men, gedurende dien tijd, den weg dienen te nemen door de zoogenaamde kooipoorten.

VERKIEZINGEN.

Provincie Gelderland.

ARNHEIM.

Ingekozen tot leden der prov. staten de heeren *F. A. baron van Spaen van Schonauwenburg*, *G. Baron van Wassenaer Catwijk*, *A. W. C. W. baron van Pallandt tot Barlham*, *R. A. A. C. M.* baron *van Heeckeren van Molencate*, *W. J. E.* baron *van Lynden*, *W. T. Grave van Reede van Middachten*, *C. E.* baron *Mackay*, *P. E.* baron *d'Yvy* en *L.* Baron *van Heeckeren tot de Cloese*. Voorts verkozen, in plaats van den heer *G. D.* baron *Schimmelpenninck van der Oye*, overleden, jonkh^r. m^r. *W. L. F. C. van Rappard*, en in plaats van den heer *F. W. E. T.* baron *van Pallandt van Keppel*, jonkh^r. *H. W.* baron *van Aylva van Pallandt*.

Bij den stedelijken raad te Arnhem is in plaats van den heer *D. Gaymans* de heer *A. A. Gaymans* gekozen.

Provincie West-Vlaanderen.

RIDDERSCHAP.

De heeren *Mazeman de Couthove*, baron *van Zuylen van Nyevelt* en *Legillon Geomaringe* herkozen, en in plaats van de overledene heeren *van Caloen Arents* en *Keingiaert*, *Charles de Crooser* en *Goupy de Beauvolers*.

VOOR DEN STEDELIJKEN STAND:

De heeren *A. Sinave*, *Coppieters 't Wallant* en *L. Bortier*, aftredende leden der provinciale staten, alle drie herkozen.

Voor het distrikt Brugge is benoemd de heer *J. Mommet*, burgemeester van Blankenberghe, in plaats van den heer *Ph. Veranneman*, lid der algemeene staten.

De stedelijken raad van Veurviers heeft den 1 junij tot provinciale staten gekozen, de heeren:

Jacques François Collet, lid van den raad, in plaats van den heer *Pierre Davidren*; *Joseph Alexander Gunet*, in plaats van den heer *Jean Toussaint Rutten*, eervol ontslagen.

Tongeren, de heer *Jubiot*, schepen, in plaats van den heer *Rubens*.

St. Truyen, de heer *Pitteurs Hiegaerts*, herkozen.

Hasselt, de heer *Tops*, herkozen.

Namen, voor de ridderschap, de baron *de Celles*, ridder *de Thomaz de Stave*, de baron *de Dorlodot*, *Desmagne*, de graaf *de Barlaymont* en de baron *de Gerlache*.

De heer *Dupont d'Ahérée*, in plaats van den heer *Schmids*.

Brussel, de heeren *van Gameren*, *Neufcourt* en *Basse*, herkozen, en in plaats van de heeren *de Vleeschoudere*, *Huysman-d'Annecroix* en *Poliart de Canvoris*, zijn benoemd de heeren *de Frens*, de baron *Beyts* en *Mannier*.

De heer *Viron*, is met eenparige stemmen herkozen.

Doornik, de heeren *Duval* en *Durieux*, herkozen.

Gent, (voor de stad) de heeren *Lievin François de Kenzer*, *Hye Schoutheer*, *Charles de Meyer*, *Jean Louis van Aelbrouck* herkozen; *Charles Pycke*, in plaats van wijlen den heer *Bouchel*.

(Voor de steden), de heeren *Boeyé*, burgemeester te St. Nikolaas en *Jean Louis Gaman*, te Termonde.

(Landelijken stand), de heeren *Janssen de Decker*, in plaats van *P. A. Boeyé* en m^r. *G. d'Hanens-pers*, in plaats van den heer *van Landeghem*. De heeren *Janssen*, *Jos. de Winter* en *B. Scholliaert* zijn herkozen. De heer *Claeys*, in plaats van den heer *Beyaert*, burgemeester te Aspelaere.

De heer *Vilain XIIII* is herkozen, en in plaats van de heeren *Papejans de Morchoven* en *Debhaut* zijn benoemd de heeren *Bauwens*, notaris te Laerne en *de Weirdt*, griffier te Wetteren.

In plaats van den baron *Dubois* en *Schacht* (overleden), de heeren *Constant de Kerkhove*, *Deuterghem* en *A. Boschaert* van Nivele. De heer *Leonard Meheus* te Olsene, is benoemd in plaats van den heer *Minne*, burgemeester te Nevele.

Rotterdam, door den raad dezer stad, ter vervanging van den 1 dezer verkozene tot leden der staten van Holland, de heeren *Matthieus Willem Roepmaker* en *Barthold Johan Christiaan* baron *Mackay*.

Het kieskollegie van het 13 distrikt van den landelijken stand in de provincie Holland, den 1 dezer te Delfshaven buitengewoon vergaderd, heeft tot lid van de staten van voornoemde provincie gekozen den weledel gestr. heer *J. C. Jantzon van Erfrenten van Capelle*, wethouder der stad Dordrecht, hoofdingeland van Schieland, en zoo om te vervullen de plaats van den heer *A. Hoynck van Papendrecht*, als zitting genomen hebbende in de tweede kamer der staten-generaal.

Dordrecht, met eenparigheid van stemmen, in hetzelfde tot lid van de staten van Holland, *L. R. Geeverts*.

Oosterhout, 2 junij 1829.

Aan den Heere Redacteur van den NOORD-BRABANDER.

Mijn heer!

Ik verzoek UEd. het nevensgaande zoo spoedig mogelijk in uw geëerd dagblad te plaatsen, en ontvang overigens de verzekering mijner hoogachting.

UEd. Dw. Dienaar

F. X. Janssens.

AANMERKINGEN.

Op mijne aanmerkingen wegens de inrigting eener dienstdoende schutterij te Oosterhout, geplaatst in uw geëerd dagblad van den 26 mei jl. n° 24, heeft zich geene de minste tegenwerping tot heden opgedaan. Niet anders dan de overtuiging der waarheid, daarin vervat, en gebrek aan verdediging van wege het gemeentebestuur dezer stad, kan er de reden van zijn. — Onderscheidene brieven aan den heere burgemeester, alle de uitvoering van den letterlijken zin der wet op de schutterijen door mij inroepende, zijn met stilzwijgen beantwoord. Niets anders dan blijft mij overig, als zijn Ed. en het geheel gemeentebestuur bij dezen te vragen:

2. Of men zoo aan de vertegenwoordiging en verdediging der ingezetenen volgens den inhoud der wetten kan voldoen, [illegible] zoo [illegible] schijn van [illegible] der schutterij te Oosterhout, van deszelfs wettige inrigting?

3. Of de besluiten van het gouvernement, betrekkelijk dezelve, steunen op voordragten van het gemeentebestuur, getoetst zijnde aan den letterlijken zin der wet? of niet?

4. Waarom dat men in het eerste geval dan alle tegenkantingen tegen deszelfs uitvoering niet krachtdadig en overtuigend te keer gaat, en het algemeen misnoegen der ingezetenen, steeds bereid, om aan de wet te gehoorzamen, niet met vertrouwen doet verwisselen.

5. En in het tweede geval, waarom dat men dan niet aan den algemeenen wensch der ingezetenen voldoet, met tot pligt terug te keeren en de schutterij volgens den letterlijken zin der wet, in deszelfs geheele uitgestrektheid, in te rigten.

Responsum posco. Cives audire parati,
Intenti mentes, aures, et ora, tacent.

Het navolgende [illegible] provincie Holland toegezonden, [illegible] deszelfs belangrijkheid eene plaats in ons dagblad geven; doch het zij ons vergund op te merken, dat den inhoud daarvan alleen op Zuid-Holland kan worden toegepast, echter tot inlichting kan verstrekken voor diegenen, welke in Noord-Brabant en andere provincien met het beheer der kerkhoven belast zijn.

GEBREK AAN EENDRAGT, GEBREK AAN MAGT!

Niets is er, dat ter besturing van een volk zoo noodzakelijk is, als eenheid onder de verschillende hoofden van bestuur en gelijkheid in de toepassing der wetten op allen, die besturd worden. Zonder de stipte nakoming van deze elementaire regel, zal er niets als onaangenaamheid, [illegible] en verdeeling den eerstgenoemden te beurt vallen, terwijl het wantrouwen, misnoegen, zamenspanning tegen den bevelenden, bij de laatsten meer en meer zal klimmen.

De geschiedenis der volkeren is daar, om deze stelling te staven. De onze kan ook sedert eenige jaren proeven daarvan leveren. Mijn voornemen is niet in alle takken van bestuur de bewijzen te zoeken. Mijn doel is eenige wenken te geven aan sommige hoofden van bestuur, wegens het willekeurig gedrag, dat zij in de toepassing Zijner Majesteits heilzame bedoelingen, omtrent het verbod van in kerken voortaan te begraven, houden, jegens een gedeelte der burgerij in de noordelijke provincien van ons rijk. Toen Z. M. in augustus 1827 het 3de art. van het besluit van 22 december 1813 introk, hetgeen het begraven in kerken tot nadere dispositie vergunde, was het hoogstdeszelfs eenige bedoeling, om het schadelijke van dergelijk gebruik op eens te doen ophouden. Althans in de [illegible] *van de gedeputeerde staten van Zuid-Holland*, d. d. 28 augustus 1827, wordt van geene andere bedoeling van Z. M. melding gemaakt. Zij echter schijnen bedacht geweest te zijn op eene schadevergoeding, aan de eigenaars van graven in kerken op eene of andere wijze te bezorgen, en *verlangden met middelen bekend te worden, door welke behoorde voorzien te worden in het verlies, hetwelk kerkgebouwen, door het doen ophouden van het begraven der lyken in de kerken zouden lyden.*

Alvorens nu van de verdere maatregelen, te dien opzigte door *gedeputeerde staten* voorgeschreven, te gewagen, achten wij het noodig, elken onbevooroordeelden lezer op het volgende opmerkzaam te maken. 1° Dat in de noordelijke provincien bijna uitsluitend in de kerken der protestanten begraven werd. 2° Dat sedert een twaalftal jaren op vele plaatsen kerkhoven voor en door de katholieken zijn aangelegd, hetzij met autorisatie van Z. M. of van de *provinciale staten*; zoodat deze in zoo verre zij buiten de bebouwde kom der gemeenten gelegen zijn, of in eene, die geen duizend zielen telt, enz., niet alleen een wettig aanwezen hebben, maar zelfs alle vereischten bezitten, die volgens Zijner Majesteits tegenwoordige bedoeling gevorderd worden. 3° Dat de aanlegging dezer katholieke begraafplaatsen alom ten koste der gemeentenaren is geschied; zelfs hier en daar door eene schuld te vestigen, welkers afdoening uit de begravenisgelden moet gevonden worden.

In dezen staat van zaken maken de *gedeputeerde staten*, ten gevolge van eene beslissing Zijner Majesteit, omtrent eenige vraagpunten, betrekkelijk het aanleggen der nieuwe begraafplaatsen, eene DISPOSITIE op den 25 maart 1828, *dat de maatregel van het begraven buiten de kerkgebouwen als eene zuiver* BURGERLIJKE *instelling moet worden beschouwd*, zoodat de *burgerlyke* autoriteit den aanleg en het onderhoud moet bekostigen; maar ook de *daaruit spruitende voordeelen genieten.*

Eenvoudig en regtvaardig zou deze maatregel kunnen genoemd worden, lag hier geene geheime bedoeling onder verborgen. 1°. Daar onder de verschillende godsdienstige gezindheden bij de katholieken en de Joden alleen de begravenis eene godsdienstige handeling is, zoo wordt geene der overige gezindheden door dezen maatregel eenige beleedjging aangedaan. 2° De bepaling, dat *uit de begravenisregten aan zoodanige kerkelijke gemeente dusdanige tegemoetkoming zal moeten verleend worden, als dezelver behoeften (ter zake van het verlies der begravenisregten), op gronden van billykheid zullen vorderen*; die bepaling, schoon alleenlijk de protestantsche kerken begunstigende, zou nog dragelijk zijn, ware het niet, dat de vrijlating aan elke gezindheid, om eene geheel afzonderlijke begraafplaats aan te leggen, als eene bijzondere vergunning beschouwd werd, en dan nog onder dezen uurs, dat niet alleen die gezindheid daarvan *al de kosten moet dragen*, maar ook *onder zoodanige verdere voorwaarden als noodig zullen zijn, om de burgerlijke gemeente voor nadeel te behoeden*; voorwaarden, die uitgelegd worden, dat *diegenen, welke van eene partikuliere begraafplaats gebruik maken, evenmel de gewone kosten van begraving op de algemeene begraafplaats behooren te voldoen.* (Dispositié van gedeputeerde staten van Zuid-Holland, 18 april 1828.) *Voorwaarden* derhalve, die alleenlijk de katholieken en Joden drukken, die naar de voorschriften hunner godsdienst verlangen te handelen, daar zij hen als zoodanigen tot dubbele onkosten bij het godsdienstig begraven hunner lijken verpligten; *voorwaarden*, die niet alleen toegepast worden op de kerkhoven, die nu aangelegd worden, maar ook op anderen, die sedert jaren aangelegd zijn, waardoor aan den thans ingevoerd wordenden maatregel eene terugwerkende kracht wordt toegekend, en den protestanten voordeelen worden geschonken, waarop zij geene aanspraak vóór dien tijd zouden hebben durven maken. *Voorwaarden*, die ten behoeve van de protestantsche kerken, welker gemis reeds hard genoeg valt, op katholieken en Joden, (deze toch alleen maken gebruik van partikuliere begraafplaatsen) eene schatting leggen, *die wel burgerlyk schijnt*, maar door een burgerlijk gezaghebbend ligchaam slechts ontvangen en beheerd wordt, om den zweem van voordeel, voor de kerken der protestanten uitsluitend bestemd, voor het bijziende *publiek* te verbergen; doch die waarlijk overgaat, *na aftrek der kosten van aanleg en onderhoud der nieuwe begraafplaats* onder de benaming van *den gemeenschamingter zaken van verlies der begravenisregten*, in de kassen der protestantsche kerkbesturen. Die gelden, op dusdanige wijze ontvangen, betalen aan de burgerlijke autoriteit slechts het *transito* en administratie regt, en zijn eene ware schat-

ting, geheven op eene staatkundige wijze, ten laste van de godsdienstige katholieken, die volgens de voorschriften hunner kerk verlangen hunne dooden te begraven. *Voorwaarden*, waaruit vele heeren burgemeesters aanleiding nemen, om de eigendunkelijkste, hatelijkste en onregtvaardigste vorderingen te doen bij het halen van een konsent-biljet, dat vereischt wordt, om te mogen begraven, en hetwelk die heeren niet verkiezen af te geven, zoo lang als de familie die belasting, die ik *qua talis* onregtvaardig noem, omdat men vooruit kon berekenen, dat katholieken en Joden daarvan slechts gebruik zouden maken; die hatelijk is, omdat zij eene klasse van burgers drukt, alleenlijk als zij naar hare godsdienstige gevoelens en kerkelijke voorschriften handelt; die een eigendunkelijk werktuig wordt in de handen van achtbare heeren, wijl de gevorderde sommen op verschillende plaatsen en in dezelfde provincie zeer uiteenloopen, en dus aan geene andere oorzaak dan aan de eigendunkelijkheid, en meer of min onverdraagzame gevoelens der heeren burgemeesters kan toegeschreven worden. Te K....., te A....., te L....., bedragen de opcenten voor de katholieke dooden *f* 4-00 a *f* 5-00, te W..... heeft men voor het lijk van eenen burgerman moeten betalen *f* 14-00 aan zijne groot achtbare, alvorens verlof te kunnen erlangen, om op het katholiek kerkhof begraven te kunnen worden. Te H..... heeft zijn groot achtbare voor het lijk van een kind, dat men op een naburig katholiek kerkhof verlangde te begraven doen betalen *achtien gulden* ned. cour^t., zegge *f* 18-00.

Ziet, dat heet heerschen *à la Pacha!* misschien verbeelden zij zich daardoor eenen eere-pels en twee a drie paardenstaarten te verdienen; terwijl wij hen niet meer waardig zouden keuren dan een zijde koord, om *gesuspendeerd* te worden *ab officio tantum*.

Ik zonde nog een vijf en twintigtal voorbeelden van dienzelfden aard kunnen opteemen, als het noodig was deze waarheid door draadsbeen te staven, doch daar deze niet ontkend wordt, en ik alleen een bewijs van eigendunkelijkheid heb willen geven, zoo zal ik thans niet omslagtiger zijn, en wil zelfs voor alsnog hunne namen niet openbaar maken; maar liever erkennen, dat niet alle heeren burgemeesters zoo denken of handelen, dat er zijn, die volgens regels van billijkheid en regtvaardigheid, den burger tot geene dubbelde onkosten bij het begraven hunner lijken verpligten. —

Nu nog een enkel woord over de verschillende handelwijs van eenige achtbare heeren wegens de afdeelingen op de algemeene begraafplaatsen, die volgens dispositie van heeren gedeputeerde staten *zoodanig moeten worden ingerigt, dat er voor alle gezindheden gelegenheid zij, de lijken by anderen van dezelfde gezindheid, desverkiezende, ter aarde te bestellen.* Ieder weet, dat de begravenissen der katholieken daar, waar geene burgerlijke dwang zulks verhindert, godsdienstige handelingen zijn op zulke algemeene begraafplaatsen, waar voor elke gezindheid eene afdeeling is, behoort dus ook de katholieke zijne lijken naar zijn godsdienstig beginsel te kunnen begraven. Eenige heeren burgemeesters vergunnen dat, andere weigeren het. Te H....., bij voorbeeld, wil men zulks volstrekt niet vergunnen; te H....., slechts een half uur van eerstbedoelde H..... gelegen, wordt dat gaaf toegestemd en zelfs eene kapel ten behoeve der katholieken gebouwd.

Wie kan zich nu die weinige eendragt verklaren, in eene en dezelfde zaak, in hetzelfde land onder de bestuurders? maakt dat tevredenheid onder de burgers? geeft dat aan den staat magt? kan die handelwijze eensgezindheid, ware burgerlijke verdraagzaamheid doen geboren worden?

Mogt Z. M. eens alle partijdige raadslieden van zich verwijderen; het pachalieke van sommige burgemeestertjes verbieden, en aan al zijne onderdanen dezelve regten doen genieten, dan zou men de vruchten zien der spreuk: EENDRAGT MAAKT MAGT.

De prijzen der granen alhier, van donderdag den 4 junij, zijn geweest:

Rogge,	*het nederlandsch mud.*	*f* 6-16 à 5-50.
Boekweit,		« 4-33 à 4-08.
Haver,		« 0-00 à 0-00.
Garst,		« 0-00 à 0-00.
Het nederlandsch pond boter.		« 0-50 à 0-42.
Drie nederlandsche ponden roggebrood 30 cents.		

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, den 3 juny 1829.

Werk. sch.	57 3/4	à	58 1/4	Spanje	33 1/2	à	34
Rest. Uitges.	7/8	à	15/16	—— Parijs	6 1/4	à	7/8
Kans-Biljett.	20	à	1/2	—— Koup.		à	
Stellen. . . .		à		Weenerbank	89 1/2	à	90 1/4
Am. Synd.	100 1/4	à	3/4	——	74 1/4	à	3/4
Losrenten	98	à	1/2	—— Certif.	50 1/2	à	51 1/4
Handelmaats.	86 3/4	à	87	Metalique	95	à	1/2
Fr. Renten	80	à	1/2	—— L.	95	à	1/2
—— ——		à		Bank-aktien	1335	à	1340
Cert. te Parijs		à		Aand. *R. f* 100	196	à	198
Rusl. *Hope*	100	à	1/2	Dito *f* 250 .	376	à	378
—— Insch.	56 3/4	à	57 1/4	Ital. Mont. . .		à	
—— Certif.	57 1/4	à	1/2	Napels Cert.		à	
—— Hamb.	87 1/2	à	3/4	Dito in Napels	80 1/2	à	81
—— Londen	89 1/4	à	3/4	Dito in Lond.	84	à	1/2
Pr. Lond. 1.		à		Eng. Gekons.		à	
— —— 2.		à		N. Rns. L. A.		à	
Den. Lon. 3.	65 3/4	à	66 1/4	—— B.		à	

Overlijdens-aankondiging.

*** Ons hart, door smart gedrukt, gevoelde door het afsterven van onzen waarden Vader, op den 10 April jongstleden, in den ouderdom van 77 jaren, ten gevolge van een schielijk verval van krachten, werd heden wederom op nieuw getroffen, daar het den Almagtigen God behaagde, onze geliefde Moeder, *M. M. RAUPP*, in den ouderdom van omtrent 79 jaren, na langzame verzwakking, tot zich te roepen, beide tijdig voorzien van de H. H. Sakramenten der R. K. Kerk.

Een ieder welke zich op den middenleeftijd, nog in het bezit van deugdzame ouders mag verheugen, zal beseffen, wat wij met onze ouders verloren hebben, die ook zoo hartelijk lief hadden, onder ... ons onderwerping, en bemoedigt ons ... wen, dat zij nu reeds het loon voor hun ... zullen genieten. — Ook zonder brieven van rouwbeklag, houden wij ons van de deelneming onzer vrienden verzekerd, welke wij verzoeken, deze kennisgeving wel voor mededeeling te willen aannemen.

A. G. VAN DER LOO, *Med. Doct.*
's Bosch, J. M. VAN DER LOO,
2 Junij 1829. geb. SUYS.

Letterkundige aankondiging.

*** BELANGRIJK BERIGT.

De wensch, die reeds zoo veelen geuit hebben, om met eene vertaling van het vermaarde werk: *Les Erreurs de* VOLTAIRE, *par l'Abbé* NONNOTTE, verrast te worden, een werk, dat, zoo om deszelfs energiken stijl, als om deszelfs puntigheid, alom door waarheidlievenden geacht wordt; een werk, waarin de geschiedkundige en kunstelige dwalingen, schimpschriften en lasterungen tegen onze H. Godsdienst, lofredenen over ongodisten en godsdienstondermijners, van den grootsten omvang die ooit in Frankrijk verscheen, van den leerdaf der verligting en den fakkel der hedendaagsche philosophie, den geest van VOLTAIRE in zijne geschriften, VOLTAIRE zelve wederlegd wordt, die wensch zal eindelijk vervuld worden, daar zich reeds iemand, die de gevolgen van verligting ziet en zelf ondervindt, de vertaling ondernomen heeft, om hen, die nog smaak vinden in het lezen van zeden-, waarheid- en godsdienstverdenkende boeken (indien zulks mogelijk is), van den nabijzijnden val te behoeden, en hen, die dezelve niet gelezen hebben, doch ... VOLTAIRE en zijnen aanhang ... achting voor hunne werken te ... ontnemen.

De vertaling van hetzelve zal weldra door den druk bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, *te 's Hage*, algemeen gemaakt worden.

BEKENDMAKING.

*** Bij PETIT en FRITSEN, *Klokgieters* te *Aagle-Bretel*, bij *Helmond*, zijn te bekomen allerlei soorten van KLOKKEN, van de beste klank en spetie gegoten, vergieten gebersten en herstellen defecten in carrillons. Alles op een of meerder jaren proef en civilen prijs.

's Bosch, bij de GEBROEDERS LANGENHUYSEN, Drukkers en Uitgevers, *Apostelstraat, H, n° 20.*